

*Załącznik do Uchwały Nr 265/08
Rady Miejskiej w Kłodawie
z dnia 19 grudnia 2008 r..*

***„PROGRAM WSPÓŁPRACY
GMINY KŁODAWA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI UPRAWNIONYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU
PUBLICZNEGO
NA ROK 2009”***

Kłodawa 2008

Spis treści

Wstęp

Rozdział I Postanowienia ogólne

Rozdział II Cele Programu

Rozdział III Adresaci Programu

Rozdział IV Realizatorzy Programu

Rozdział V Zasady współpracy

Rozdział VI Formy współpracy

Rozdział VII Obszary współpracy

Rozdział VIII Zadania priorytetowe

Rozdział IX Sposób informowania o działaniach realizowanych przez samorząd
i organizacje pozarządowe.

Rozdział X Postanowienia końcowe

Wstęp

Jednym z zadań Gminy Kłodawa jest jak najlepsze zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty, którą tworzą jej mieszkańcy. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i liderami środowisk lokalnych umożliwia skuteczniejsze zaspakajanie potrzeb konkretnych grup społecznych oraz sprzyja tworzeniu się więzi społecznych. Jest też jednym z elementów efektywnego kierowania rozwojem gminy.

Dla osób zrzeszonych w organizacjach pozarządowych aktywna współpraca z lokalnymi władzami buduje w nich poczucie odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie.

Dążenie władz samorządowych do osiągania pozytywnych i trwałych rezultatów w sferze polityki społecznej nie jest możliwe bez udziału i akceptacji obywateli. Rzeczywisty udział obywateli w tej dziedzinie, szczególnie poprzez działania lokalnych wspólnot obywatelskich, przyczynia się do pełniejszego zaspokajania potrzeb mieszkańców oraz wzrostu poczucia współodpowiedzialności za przyszłość gminy. Dzięki aktywności organizacji pozarządowych poszerza się zasięg społecznego oddziaływania. Poprzez bezpośrednie uczestnictwo mieszkańców w realizacji zadań publicznych zwiększa się także adekwatność, dostępność i zakres świadczonych usług, a tym samym poprawia się efektywność wydatkowania środków publicznych.

Do zadań władz samorządu gminnego należy tworzenie i wdrażanie modelowych rozwiązań sprzyjających ożywianiu społecznej obecności mieszkańców w działaniach publicznych. Określanie przez samorząd priorytetów i zakresu działań w sferze spraw społecznych służy wyznaczaniu uznanych i akceptowanych przez obywateli kierunków rozwoju tak zasobów ludzkich, jak i materialnych oraz potencjału organizacyjnego stowarzyszeń, związków, federacji i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego.

Najczęstszym obszarem aktywności organizacji non – profit jest pomoc społeczna, edukacja, kultura, ekologia, ochrona dziedzictwa narodowego, sport i promocja zdrowia. Sprawnie działające organizacje pozarządowe stanowią istotne uzupełnienie działań administracji, pozwalają na skuteczne i oszczędne wykonywanie wielu zadań sektora publicznego. Dlatego bardzo ważne jest ustalenie czytelnych zasad współdziałania władz samorządowych z przedstawicielami organizacji pozarządowych.

Niniejszy program reguluje zasady współdziałania władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Ma on na celu zapewnienie jak najlepszych warunków do działania wymienionym podmiotom oraz włączenie ich w system funkcjonowania gminy na zasadzie partnerstwa. Program wyznacza kierunki długofalowej współpracy, daje więc podstawy do budowy stabilnego społeczeństwa obywatelskiego.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

1. Podstawa prawna:

Program Współpracy Gminy Kłodawa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 na rok 2009 został opracowany na podstawie niżej wymienionych przepisów prawnych:

- a) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).*
- b) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 874 z późn. zm.).*
- c) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264,poz.2207)*

Ilekcóż w Programie jest mowa o :

- 1. **“ustawie”**- rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego io wolontariacie (Dz. U z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.)*
- 2. **“uchwale”**- rozumie się przez to uchwałę, której załącznikiem jest niniejszy Program,*
- 3. **“organizacjach pozarządowych”** - rozumie się przez to nie będące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia,*
- 4. **“dotacji”**- rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 106 ust. 2 pkt. 1 lit. d ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104),*
- 5. **“Programie”**- rozumie się przez to niniejszy Program,*
- 6. **“konkursie”**- rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2,*
- 7. **„gminie”** – rozumie się przez to Gminę Kłodawa.*

Rozdział II

Cele Programu

1. Cel główny:

Kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między samorządem i organizacjami pozarządowymi.

Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych oraz wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych poprzez wspomaganie ich działalności organizacyjnej i merytorycznej.

2. Cele szczegółowe:

1. *Kształtowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych, w tym:*
 - a) *organizowanie i wspieranie działań społecznych i inicjatyw obywatelskich na rzecz gminy Kłodawa i rozwoju więzi lokalnych,*
 - b) *rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej gminy,*
 - c) *umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,*
 - d) *promocje postaw obywatelskich i prospołecznych,*
 - e) *zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,*
 - f) *tworzenie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców gminy.*
2. *Podnoszenie skuteczności i efektywności działań w sferze zadań publicznych.*
3. *Wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych i zapewnienie im równych szans w realizacji zadań publicznych przez wspieranie coraz większej ilości zadań z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację.*
4. *Realizację zadań publicznych określonych w ustawie oraz niniejszym Programie.*
5. *Prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz gminy oraz tworzenie systemowych rozwiązań dla ważnych problemów społecznych.*
6. *Uzupełnienie działań gminy w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe.*
7. *Wyznaczanie strategicznych kierunków współpracy na kolejne lata.:*
 - a) *promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców gminy,*
 - b) *poprawa jakości usług publicznych,*
 - c) *objęcie usługami społecznymi większej grupy potrzebujących, dzięki zaangażowaniu środków pozabudżetowych,*

- d) zmniejszenie kosztów ponoszonych przez budżet gminy na wykonanie usług publicznych przy utrzymaniu standardów świadczonych usług,*
- e) wspieranie inicjatyw obywatelskich i stymulowanie ich rozwoju dzięki udziałowi środków budżetowych w rozwoju rynku usług społecznych, finansowanych przez organizacje pozarządowe, fundusze charytatywne i prywatne,*
- f) zapewnienie efektywnego wykonania zadań publicznych, wynikających z przepisów prawa przez włączenie w ich realizację organizacji pozarządowych.*

Rozdział III

Adresaci Programu

Program adresowany jest do:

organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzących odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów jednostek samorządu terytorialnego, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym statutowym działaniom tych organów. Należą do nich w szczególności:

- 1. Stowarzyszenia w tym stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,*
- 2. Fundacje,*
- 3. Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych Kościołów i związków wyznaniowych oraz gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.*
- 4. Fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli:*
 - a) przepisy odrębne nie stanowią inaczej,*
 - b) majątek tej fundacji nie jest w całości mieniem państwowym, mieniem komunalnym lub mieniem pochodzącym z finansowania środkami publicznymi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,*
 - c) fundacja prowadzi działalność statutową, w szczególności na rzecz nauki.*

Rozdział IV

Realizatorzy Programu

W realizacji postanowień programu uczestniczą:

- 1) Rada Miejska w Kłodawie i jej komisje - w zakresie wytyczania polityki finansowej i społecznej gminy,*
- 2) Burmistrz Kłodawy- w zakresie realizacji tej polityki, dysponowania środkami w ramach budżetu, decydowaniu o wyborze ofert i innych form pomocy poszczególnym organizacjom,*
- 3) Referaty , stanowiska pracy Urzędu oraz jednostki organizacyjne – w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach swoich kompetencji określonych regulaminowo lub statutowo, w tym konsultowania projektów aktów prawnych,*
- 4) Wyznaczony przez Burmistrza pracownik d/s współpracy z organizacjami pozarządowymi- w zakresie utrzymywania bieżących kontaktów pomiędzy samorządem a sektorem pozarządowym,*
- 5) Zespół konsultacyjny d/s współpracy z organizacjami pozarządowymi.*
- 6) Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, które realizują cele związane z wykonywaniem zadań samorządu gminnego.*

Rozdział V

Zasady współpracy

1. *Program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest nieodzownym elementem systemu polityki społeczno- finansowej.*
2. *Program określa formy, zasady oraz zakres współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi, a także priorytety zadań publicznych, których realizacja związana będzie udzielaniem pomocy publicznej.*
3. *Współpraca samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o następujące zasady:*
 - a) **zasadę partnerstwa**, w myśl której organizacje pozarządowe uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wspieraniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywania zadań publicznych,
 - b) **zasadę efektywności** wynikającą z faktu wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym,
 - c) **zasadę uczciwej konkurencji** pozwalającą na udział w konkursach wielu organizacjom pozarządowym. Kryteria ocen wniosków konkursowych są identyczne dla wszystkich podmiotów a realizatorem zadania zostaje organizacja pozarządowa, która przedstawi najkorzystniejszy projekt rozwiązywania problemów mieszkańców gminy,
 - d) **zasadę pomocniczości**, w myśl której samorząd gminy przekazuje organizacjom pozarządowym zadania własne udzielając dotacji na ich realizację,
 - e) **zasadę jawności**, która urzeczywistniana jest poprzez udostępnianie organizacjom pozarządowym informacji o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych w budżecie gminy na realizację zadań publicznych, kosztach realizacji zadań już prowadzonych oraz kryteriach i sposobie oceny projektów.
4. *Zlecenie realizacji zadań gminy organizacjom pozarządowym odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia zadań.*
5. *Otwarte konkursy ofert ogłaszane są i przeprowadzane w oparciu o przepisy ustawy i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.*

Rozdział VI

Formy współpracy

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi może przybierać formy finansowe i pozafinansowe.

1. Pozafinansowe formy współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi dotyczą sfer:

a) informacyjnej, poprzez:

- założenie i prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych, realizujących zadania publiczne,*
- informowanie o zadaniach publicznych, które będą realizowane w danym roku wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na realizację tych zadań, oraz o ogłaszanych konkursach ofert na projekty realizacji zadań publicznych oraz sposobach ich rozstrzygnięć,*
- przekazywanie informacji o realizacji zadań publicznych za pośrednictwem mediów lokalnych i regionalnych, tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Kłodawie,*

b) organizacyjnej, poprzez:

- utworzenie wspólnego zespołu o charakterze doradczym i inicjatywnym,*
- udzielanie przez samorząd wsparcia pozafinansowego dla organizacji (użyczenie sprzętu, bezpłatne udostępnienie sal urzędu itp.),*
- koordynowanie działań, prowadzenie wspólnych przedsięwzięć (np.: wspólne konferencje, współpraca przy świadczeniu usług na rzecz społeczności lokalnej),*
- podejmowanie inicjatyw integrujących organizacje pozarządowe wokół zadań ważnych dla lokalnego środowiska,*
- inicjowanie realizacji zadań publicznych uzupełniających systemy pomocy w gminie,*

c) szkoleniowej i doradczej, poprzez:

- inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych,*
- współdziałanie w pozyskiwaniu środków z funduszy Unii Europejskiej,*
- doradztwo i udzielanie przez samorząd pomocy merytorycznej organizacjom (np. w przygotowywaniu projektów i pisaniu wniosków),*
- angażowanie organizacji pozarządowych do wymiany doświadczeń i prezentacji,*

2. *Współpraca finansowa, polega na zleceniu realizacji zadań publicznych. Zlecenie realizacji zadań gminy organizacjom pozarządowym odbywa się poprzez:*

- a) powierzenie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,*
- b) wspieranie wykonania zadań publicznych poprzez udzielanie dotacji na dofinansowanie ich realizacji.*

Dotacje, o których mowa w pkt. 2, nie mogą być wykorzystywane w szczególności na zadania i zakupy inwestycyjne tj.:

- a) zakup gruntów,*
- b) działalność gospodarczą,*
- c) pokrycie kosztów utrzymania biura organizacji pozarządowej starającej się o przyznanie dotacji, w tym także wydatków na wynagrodzenia pracowników,*
- d) działalność polityczną i religijną.*

Finansowe formy współpracy odbywają się na zasadach określonych w ustawie:

- a) po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia,*
- b) w innym trybie niż otwarty konkurs ofert, jeżeli dane zadania można zrealizować efektywniej w inny sposób określony w odrębnych przepisach, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.*

Organizacja pozarządowa realizuje współpracę na podstawie umowy o powierzenie lub o wsparcie wykonania zadania publicznego.

Referaty i stanowiska pracy merytorycznie czuwają nad stanem realizacji zadania, efektywnością, rzetelnością i jakością wykonania zadania oraz zgodnym z umową wykorzystaniem środków przekazanych organizacjom pozarządowym.

Stwierdzenie odstąpienia od zawarcia umowy lub niezgodnego z umową wykorzystania przez organizację pozarządową środków publicznych może stanowić podstawę do jej wykluczenia z kolejnych postępowań konkursowych.

Rozdział VII

Obszary współpracy

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach realizacji Programu dotyczy zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności zadań w zakresie:

- 1. Pomocy Społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.*
- 2. Ochrony i promocji zdrowia.*
- 3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.*
- 4. Profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym.*
- 5. Nauki, edukacji, oświaty i wychowania.*
- 6. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.*
- 7. Upowszechniania kultury fizycznej i sportu.*
- 8. Porządku i bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i ochrony ludności.*

Rozdział VIII

Zadania priorytetowe

W ramach realizowanych obszarów współpracy przewiduje się realizację następujących zadań priorytetowych:

1. W obszarze pomocy społecznej:

- a) pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, wyrównywanie szans tych rodzin poprzez organizowanie i dystrybucję żywności,*
- b) działania na rzecz osób w podeszłym wieku o charakterze integracyjnym oraz samopomocowym,*
- c) rozwijanie środowiskowych form wsparcia dla osób z podeszłym wieku,*
- d) organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.*

2. W obszarze ochrony i promocji zdrowia:

- a) realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych,*
- b) edukacja prozdrowotna społeczeństwa lokalnego,*
- c) wspieranie wykonywania specjalistycznych badań,*

3. W obszarze działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

- a) rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,*
- b) wspieranie organizacji zawodów sportowych osób niepełnosprawnych oraz imprez integracyjnych,*
- c) działania o charakterze integracyjnym oraz samopomocowym osób niepełnosprawnych.*

4. W obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu patologiom społecznym:

- a) wspieranie realizacji programów terapeutycznych przeznaczonych dla osób uzależnionych i ich rodzin,*
- b) wspieranie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób i członków rodzin dotkniętych przemocą,*
- c) prowadzenie punktów konsultacyjnych, telefonu zaufania,*
- d) prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,*
- e) wspieranie zorganizowanych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z zastosowaniem programu profilaktycznego,*
- f) prowadzenie działalności profilaktyczno- informacyjnej i edukacyjnej w zakresie*

rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani dla dzieci i młodzieży,

5. *W obszarze edukacji, oświaty i wychowania:*

- a) wspieranie organizacji kolonii, obozów i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży,*
- b) wykonywanie zadań publicznych w zakresie zadań oświatowo- wychowawczych.*

6. *W obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:*

- a) wspieranie inicjatyw artystycznych, edukacyjno- artystycznych, twórczych i kulturalnych oraz promocja prestiżowych imprez kulturalnych,*
- b) wspieranie prezentacji wydarzeń artystycznych o nowatorskim charakterze,*
- c) wspieranie przedsięwzięć związanych z kształtowaniem postaw patriotycznych oraz z kultywowaniem tradycji i zwyczajów regionu ,*
- d) promocja artystów z terenu gminy,*
- e) wspieranie wydawnictw i publikacji o tematyce lokalnej,*
- f) pomoc w poszukiwaniu i pozyskiwaniu środków pozabudżetowych, w tym unijnych, na realizację przedsięwzięć służących upowszechnianiu kultury i promocji gminy,*
- g) wspieranie zadań z zakresu konserwacji obiektów zabytkowych.*

7. *W obszarze upowszechniania kultury fizycznej i sportu:*

- a) wspieranie szkolenia w sporcie młodzieżowym w różnych dyscyplinach,*
- b) działania na rzecz popularyzacji kultury fizycznej, sportu i rekreacji,*
- c) działania na rzecz popularyzacji sportu dla osób niepełnosprawnych.*

8. *W obszarze porządku i bezpieczeństwa publicznego , ratownictwa i ochrony ludności:*

- a) wspieranie działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej,*

Rozdział IX

Sposób informowania o działaniach realizowanych przez samorząd i organizacje pozarządowe:

1. *Urząd Miasta i Gminy zobligowany jest do upubliczniania wszelkich informacji dotyczących przede wszystkim:*
 - a) *ogłaszania przez Burmistrza Kłodawy otwartego konkursu ofert co najmniej z trzydziestodniowym wyprzedzeniem,*
 - b) *wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania,*
 - c) *zwycięzców konkursu oraz rodzaju i nazwy zadania, które ma zostać wykonane,*
 - d) *dofinansowania przyznanego zwycięskiej organizacji,*

2. *Informacje upubliczniane są za pomocą:*
 - a) *strony internetowej gminy,*
 - b) *BIP,*
 - c) *prasy lokalnej.,*
 - d) *tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Kłodawie ul.Dąbska 17.*

Rozdział X

Postanowienia końcowe

1. *Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych określi uchwała budżetowa gminy na rok 2009*
2. *Określone w niniejszym Programie kierunkowe zasady współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi mają charakter otwarty i zakładają możliwość uwzględniania nowych form współpracy oraz doskonalenia tych, które zostały już określone.*
3. *Uchwalony Program będzie służył lepszej współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz efektywniejszemu realizowaniu przez te organizacje zadań publicznych.*